

PRÍBEH MESTEČKA MAALOULA

Obr.1 Pohľad na Maaloulu z kláštora sv. Sergeja a Bakcha

Maaloula je najstarším obývaným kresťanským mestom v Sýrii a pre jej obyvateľov, ale aj pre celý sýrsky národ, zároveň mestom s obrovským symbolickým významom. Mestečko sa práve preto stalo terčom mnohých násilných útokov a pokusov o jeho vyhladenie tak v čase Osmanskej okupácie Sýrie v 16. storočí, ako aj počas 20. storočia. V poslednom čase sa naň a jeho hrdých ľudí množia opakované útoky zo strany Frontu Al Nusra, odozve Al-Káidy v Sýrii.

Nemožno sa čudovať, že to boli práve pôvodní obyvatelia Maalouly, vyzbrojení bojovým duchom a zmyslom pre zodpovednosť, ktorí sa ocitli v úlohe ochrancov obhajcov početných historických, kultúrnych a ľudských hodnôt. Vzдорovali, bojovali a bránili, aby si zachovali svoje životy a svoju zem.

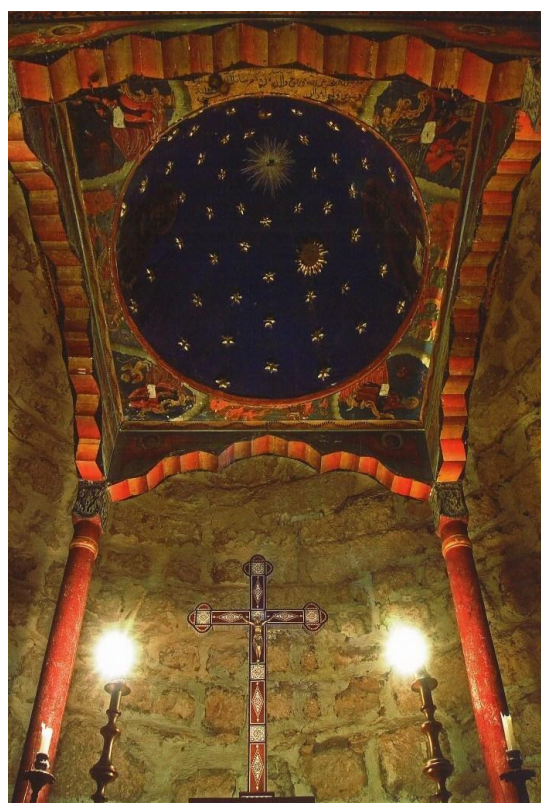
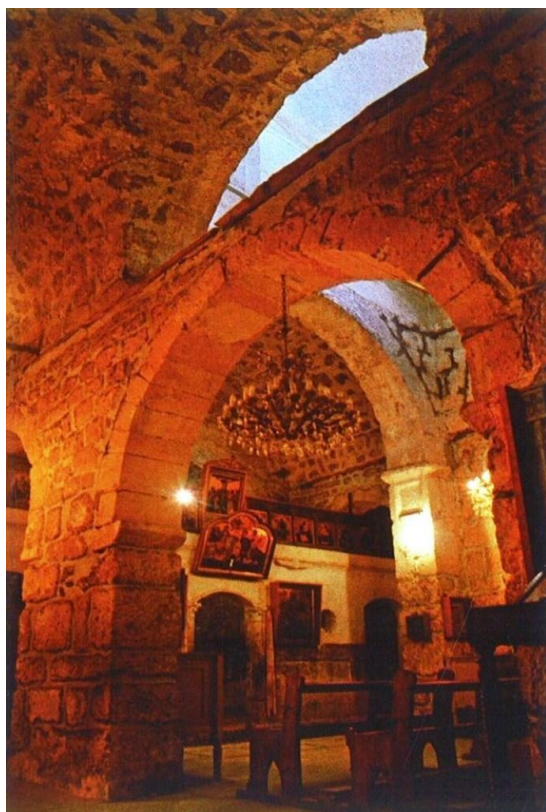
Pre lepšie pochopenie symbolického významu tohto malého mestečka, vystaveného hrozbám a nástrahám už od jeho počiatkov, uvedieme niekoľko informácií o Maaloule, ktoré pomôžu objasniť aj to, čo je v ostrom protiklade k extrémnej, nemorálnej a nenávisťnej povahe Frontu Al-Nusra, ISIS a iných teroristických organizácií.

V Maaloule sa nachádza najstarší kláštor sveta, kláštor svätých Sergeja a Bakcha, ktorý bol postavený ešte v 4. storočí na ruinách pohanského chrámu. Svätý Sergej a svätý Bakchus boli dôstojníkmi rímskej armády a ako mučeníci boli popravení kvôli tomu, že sa odmietli vzdať svojej kresťanskej viery.

Legendy podávajú svedectvá o tom, ako obaja svätí pomáhali chrániť svojich nasledovníkov a ich krajinu. V kláštore svätého Sergeja sa nachádzajú dve z najstarších ikon sveta, z ktorých jedna vyobrazuje výjav z Poslednej večere a taktiež ikonostas, o ktorom bolo vedecky dokázané, že pochádza z obdobia pred 1. storočím.

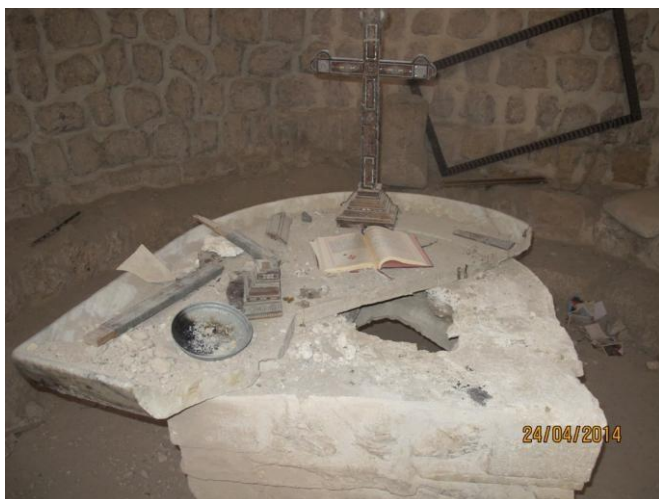
Obr.2 Kláštor sv. Sergeja a Bakcha zvonku

Obr.3 Kláštor sv. Sergeja a Bakcha zvnútra

Obr.4 Zničený kláštor sv. Sergeja a Bakcha zvonku

Obr.5 Zničený kláštor sv. Sergeja a Bakcha zvnútra

V Maaloule sa nachádza aj kláštor svätej Tekly patriaci rovnako k najstarším na svete. Sú v ňom uložené pozostatky svätej Tekly, vznešenej panny a učeníčky svätého Pavla, ktorá sa vzdala všetkého pre svoju kresťanskú vieru. Svätá Tekla je známa nielen v Sýrii, ale aj v celom regióne ako tá, ktorá vždy vyslyší modlitby každého, kto sa na ňu obráti. Úctu k nej prechovávajú dokonca aj Moslimovia v Sýrii. Avšak aj napriek tomu bol tento kláštor počas bojov znesvätený a vypálený.

Obr.6 Kláštor sv. Tekly zvnútra

Obr.7 Zničený kláštor sv. Tekly zvnútra

Obr.8 Zničený kláštor sv. Tekly, spálené sväté obrazy

V Maaloule sa nachádza spolu 17 kostolov, väčšina z nich je zasvätená svätým mučeníkom, napr. sv. Lawandiovi, sv. Eliášovi, sv. Jurajovi a sv. Barbare. Všetky kostoly pochádzajú z byzantských, alebo ešte skorších čias. Väčšina z nich bola počas bojov znesvätená, alebo vypálená.

Ľudia žijúci v Maaloule, ako jediní na svete, rozprávajú aramejským jazykom prvého storočia, jazykom Ježiša Krista. Tradiuje sa, že sám Ježiš istý čas v Maaloule aj žil. Geograficky je mestečko Maaloula zasadené medzi tri skalné útesy, poskytujúce tak prirodzenú ochranu pred nájazdmi votrelcov. Všade okolo mesta sa nachádzajú jaskyne, v ktorých bolo objavených niekoľko kamenných nástrojov. Na základe týchto objavov dospeli vedci k záveru, že pôvod mesta možno datovať do doby kamennej.

Maaloula stratila viac ako 40 mučeníkov, väčšina z nich prišla o život zastrelením odzadu, alebo do hlavy. Traja boli popravení, pretože sa odmietli vzdať Ježiša a konvertovať na Islam. Kríže, zvony a ikony vo všetkých sedemnástich kostoloch boli zničené, ukradnuté alebo spálené. Väčšina domov bola vyrabovaná a vypálená, úroda spálená, dobytok pozabíjaný, stroje a poľnohospodárske náradie odcudzené. Vodovodné, elektrické a kanalizačné systémy boli vyhodené do povetria. Cieľom všetkých týchto aktivít zo strany teroristov bolo vymazať Maaloulu z mapy sveta.

Obr.9 Zničený interiér jedného z kostolov

Abdo El-Haddad, jeden z obhajcov Maalouly, poskytol nasledujúce vyjadrenie: *Je vskutku náročné popísať, čo cítim k svojmu rodnému mestu Maaloula. Ako len môžem opísať zradu svojich moslimských susedov, ktorí si po tom, ako som im ja dal pôdu, aby mohli nakrmiť svoje deti, vybrali práve môj dom, vlámali sa doň, vylúpili a vypálili ho. A to nie raz, ale dvakrát. Čo len môžem povedať o ľuďoch, ktorí sa po desaťročiach mierového spolužitia obrátili proti nám, prinášajúc teror a smrť? Videl som ich, ako zdravia gangy Al Káidy, keď vstúpili do mojej 30 tisíc rokov starej dediny. Videl som ich, ako sa podieľajú na páchaní kriminálnych činov proti mojim ľuďom a ich majetku.*

Mysleli sme si, že sme s nimi zadobre, dokonca sme sa medzi sebou rozprávali o tom, ako ich budeme spolu s našimi rodinami chrániť. No zistili sme, že sa proti nám obrátili ako hladní vlci. Aké čary ich museli opantať, aby boli schopní chladnokrvne premyslieť naše skazu? Nechali nás v domnienke, že sme v bezpečí, zatiaľ čo oni pripravovali našu smrť. Od roku 2012 unášajú našich synov, a zároveň robia sprostredkovateľov pri ich vyslobodzovaní. Takto sa tvária, že sú na našej strane, a pritom si nechávajú výkupné. Unesených bolo šesťnásť mladých mužov, desať z nich prepustili výmenou za výkupné a šiesti sú stále v zajatí, nevedno kde.

Po tom, čo tzv. Arabská jar zasiahla aj Sýriu, Maaloula zažila svoj diel násilia a kriminálnych činov. Boli sme svedkami prvého priameho útoku zo strany „rebelských gangov“ na civilistov v roku 2012. Potom nasledovali ďalšie útoky, predovšetkým na kresťanov. Ľudia boli unášaní, okrádaní a dokonca boli zaznamenané vražedné pokusy, a to všetko za bieleho dňa. Hneď od začiatku konfliktu sa obyvatelia Maalouly rozhodli vyhýbať sa

konfrontáciám so Sunitskou moslimskou majoritou z okolitých oblastí. Spolu s moslimskými spoluobčanmi sme sa podujali Maaloulu ochrániť, a to tým, že sme sa snažili izolovať mesto od následkov sýrskej krízy. Bohužiaľ, väčšina Moslimov v Maaloule svoj sľub nedodržala, a pri prvej príležitosti sa obrátila proti svojim spoluobčanom a susedom.

V Maaloule sa odohrali dve hlavné bitky. V prvej z nich, v septembri 2013, Al-Nusra vyhodila do vzduchu brány Maalouly. Pomer bol 15 útočníkov proti jednému strážcovi. Prijali sme rozhodnutie brániť sa čo najdlhšie, aby mohli byť deti, ženy a starci odvedení do bezpečia. Maaloula odolávala nepretržitému útoku tri dni a tri noci. Na konci tretieho dňa väčšina civilistov bola mimo nebezpečenstva, keď sa do bojov zapojila sýrska armáda s ťažkými tankami a leteckými náletmi proti útočníkom. No Maaloulčania sa ocitli v ohnisku bojov medzi dvoma frontami. Prach z výbušnín vo vzduchu pripomínal hustú hmlu. Vtedy sa obrana rozhodla ustúpiť a mesto padlo do rúk nepriateľa na dlhých šesť mesiacov, do apríla 2014.

Druhá veľká bitka, ktorá sa odohrala v apríli 2014, bola súčasťou väčších bojových operácií v celom regióne s podporou sýrskej armády. Bojovalo sa v okolitých kopcoch, no väčšina bojov sa odohrala priamo na prahoch domov medzi Maaloulčanmi a Al Nusrou. Pomoc prichádzala z dvoch strán, jedna skupina postupovala zo severu na juh smerom k mestečku a druhá z juhu na sever.

Maaloulčania sa rozhodli vrátiť a žiť vo svojom meste aj napriek súčasným zložitým podmienkam – mesto je bez tečúcej vody a elektriny. Dodnes povzbudzujú ďalšie rodiny k tomu, aby sa vrátili domov, hoci oni sami sa cítia bezmocní voči obrovským problémom, ktoré ich ešte len čakajú. Prestavba domov, hlavne tých v Starom meste, je extrémne náročná, pretože pri prácach je nutné dodržiavať špeciálne normy, aby sa zachovalo architektonické dedičstvo Maalouly.

Navzdory všetkej nepriazni osudu, lojálni obyvatelia Maalouly nepodľahli zdrvivúcim útokom Al Káidy a jej žoldnierov. Aj keď sa Al Káide podarilo čiastočne uskutočniť jej ciele, Maaloulčania pevne veria, že sa im časom podarí zotaviť sa zo starých rán a že ich mestečko prežije ďalšie a ďalšie stáročia.

No ešte sme nevyhrali, keďže svet nie je len o ideológiách, ale hlavne o boji medzi dobrom a zlom. Nie je iba o živote, ale o bytí ako takom.